

Asia: VN/21436/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi terveydenhuoltolain, vankeuslain ja tutkintavankeuslain muuttamisesta (saattohoito ja eräät muut muutokset)

Lausunnonantajan lausunto

Kommentit palliatiivista hoitoa ja saattohoitoa koskevista ehdotuksista ja perusteluista

Käsitteiden täsmentäminen ja kansallinen yhtenäistäminen on tärkeä ja kannatettava. On myös hyvä, että velvoite hyvinvointialueille järjestää palliatiivinen hoito ja saattohoito kirjataan lakiin. Tärkeää on myös, ettei tiettyä tapaa järjestää hoito ole kirjattuna vaan hyvinvointialueille annetaan mahdollisuus toteuttaa hoito sen väestölle ja organisaatiolla sopivaan tapaan. Hyvä on myös perusterveydenhuollon roolin korostaminen perusteluosiossa, eikä keskitytä pelkästään erikoissairaanhoidon.

Toivoisimme lakiin kirjattavan myös mahdollisuus yhteistyöhön eri hyvinvointialueiden kesken YTA rajojen yli.

Kommentit hoitopaikan valintaa koskevista ehdotuksista ja perusteluista

Emme kannata nyt lakiin tulevaa muutosta siitä, että hoitopaikan valinnan voi tehdä kolmen kuukauden (entisen vuoden) välein. On tutkimusnäyttöä, että hoidon jatkuvuus on kustannustehokasta ja laadukasta perusterveydenhuollossa ja mahdollisuus vaihtaa hoitopaikkaa kolmen kuukauden välein vesittää hoidon jatkuvuuden. On myös hyvin todennäköistä, että tätä mahdollisuutta käyttäisi potilasryhmä jolle hoidon jatkuvuus olisi äärimmäisen tärkeää. Oleellista kuitenkin on, Kuten perusteluosassa myös todetaan, hoidon saaminen toisella alueella on mahdollista ilman terveyskeskuksen tai -aseman vaihtamista elämäntilanteen sitä edellyttäessä.

Kolmen kuukauden välein vaihdettava hoitopaikka lisää potilaan valinnanvapautta, mutta hankaloittaa hyvinvointialuille resurssien hallintaa, toiminnan organisointia ja sitä kautta voi vaikuttaa palveluiden yhdenvertaisuuteen, mikä on ollut alkuperäisen vuoden aikarajan valinnan taustallakin. Hyvinvointialueiden mahdollisuus ennakoida väestömääriä eri alueilla heikkenee ja lisää väistämättä hallinnollista työtä, mitä on yritetty karsia voimakkaasti säästöjen takia. Kaikki tämä on poissa varsinaisesta potilastyöstä ja hyvästä johtamisesta.

Sähköinen vaihto helpottaa potilaiden osuutta, mutta tosiasiassa ei vähennä vaihdosta aiheutuvaa hallinnollista työtä.

Kommentit erikoissairaanhoidon hoitotakuun seurantaan koskevista ehdotuksista ja perusteluista

Ekhvassa julkaistaan jo tällä hetkellä kuukausittainen tilanne hoidon saatavuudesta ja jonotiedoista, joten muutos on sen kautta kannatettava, eikä lisää kustannuksia tai työn määrää. Tiedot välitetään kuukausittain myös Terveyden ja Hyvinvoinninlaitokselle, missä ne ovat näkyvillä hyvinvointialueen oman extranetin lisäksi.

Kommentit esityksen vaikutusarvioista

Potilaiden valinnanvapaus on osa asiakaslähtöistä terveydenhuoltoa. On kuitenkin tärkeä varmistaa hoidonjatkuvuus kaikissa potilasryhmissä, sekä varmistaa organisaation mahdollisuus ennakoita mahdollisia muutoksia ja sitä kautta allokoida resursseja ja suunnitella toimintaa. On tärkeää välttää lisääntyneitä hallinnollista työtä ja keskittää voimavarat terveydenhuollon oleelliseen osaan eli potilaiden hoitamiseen ja kohtaamiseen.

Mahdolliset muut kommentit

On äärimmäisen tärkeää keskittää perusterveydenhuollon voimavarat hoidon jatkuvuuden ja oma lääkäri mallin kehittämiseen ja pyrkiä kaikin keinoin estämään hallinnollisen työn lisääntyminen. Toiminnan kehittäminen vaatii resurssien huolellista suunnittelua ja hyvää ennakointia.

Silventoinen Sari
Etelä-Karjalan hyvinvointialue - johtajaylilääkäri